

Ghidul contribuabilului începător – aspecte fiscale

Succesul în afaceri presupune pregătire, disciplină și multă muncă. Dar dacă nu ești speriat de aceste lucruri, oportunitățile sunt mereu foarte mari.

-David Rockefeller

Anul 2022

C U P R I N S

I.	INTRODUCERE	4
II.	ASPECTE GENERALE DE INIȚIERE ÎN AFACERI.....	5
2.1	Ce formă organizatorico-juridică puteți alege	5
2.2	Aflați dacă aveți nevoie de act permisiv	7
2.3	Înregistrarea activității de întreprinzător	8
III.	ASPECTE FISCALE.....	9
3.1	Obligația luării la evidență fiscală.....	9
3.2	Impozitele, taxele și alte plăți nefiscale care le veți achita.....	11
3.3	Aveți nevoie de echipament de casă și de control?.....	13
3.4	Rapoartele prezentate SFS	13
3.5	Evidența contabilă.....	14
3.6	Ce reprezintă obligația fiscală/restanța	15
3.6 ¹	Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale	16
3.7	Ce se întâmplă în cazul în care admiteți restanță.....	17
3.8	Unele aspecte ce țin de efectuarea controlului fiscal, examinarea cazului de încălcare fiscală	18
3.9	Politica de asistență și sprijin a SFS pentru contribuabilii începători	22
3.10	Surse de informare utile	22

Abrevieri:

MF	–	Ministerul Finanțelor
SFS	–	Serviciul Fiscal de Stat
APL	–	Administrația publică locală
HG	–	Hotărârea Guvernului
CF	–	Codul fiscal
SIA	–	Sistem informațional automatizat
SISFS	–	Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat
ECC	–	Echipament de casă și de control

I. INTRODUCERE

Dragi cititori,

Acest ghid vă oferă o prezentare generală de familiarizare privind aspectele fiscale în desfășurarea activității de întreprinzător. Totodată, ghidul vă va înarma cu cunoștințe de bază în domeniul fiscal, constituind și un suport pentru inițierea unei afaceri.

Ce ne-am propus prin acest ghid?

- a) să vă ajutăm să identificați o formă *organizatorico-juridică care s-ar potrivi situației dumneavoastră;*
- b) *să vă ghidăm în aspecte cu privire la obținerea actului permisiv;*
- c) *să vă oferim unele informații și repere vizavi de înregistrarea întreprinderii;*
- d) *să vă facem cunoscuți cu tipurile de impozite și taxe care urmează să le achitați, cu reglementarea cotelor și specificul aplicării și unele facilități pentru acestea;*
- e) *să vă ghidăm în aspecte ce țin de tipul dărilor de seamă și rapoartelor care urmează să le prezentați SFS și termenul de depunere a acestora;*
- f) *să vă ajutăm să aflați dacă este necesar să utilizați echipamente de casă și de control;*
- g) *să vă facem cunoscuți cu tipurile de încălcări fiscale și contravenționale care ar putea surveni în urma neonorării obligațiilor;*
- h) *să vă facem cunoscuți cu unele aspecte ce țin de efectuarea controalelor fiscale;*
- i) *să vă aducem la cunoștință cum are loc în general procedura de examinare a cazurilor de încălcare fiscală;*
- j) *să vă asigurăm cunoașterea celor mai importante canale de informare și comunicare*

care ar contribui la optimizarea modalității de interacțiune cu SFS, în primul rând pe aspecte care se referă la prezentarea rapoartelor fiscale.

Indiferent de faptul în ce domeniu intenționați să activați, puteți beneficia de un câștig mai mare planificând inițierea afacerii. O modalitate de a începe este să descrieți conceptul de afacere într-un plan de afaceri.

Planul de afaceri este un instrument care vă ajută să planificați inițierea afacerii. În planul de afaceri descrieți cum aveți de gând să puneți conceptul de afacere în aplicare astfel încât să aveți obiective clare pentru operațiunile Dvs. Gândiți-vă bine asupra conceptului de afacere înaintea inițierii acesteia. Descrieți:

- a) Ce serviciu sau produs veți comercializa/presta;
- b) Cine va procura serviciul sau produsul;
- c) Piața;
- d) Avantajele și dezavantajele în comparație cu concurenții;
- e) Consecințele fiscale ce se formează ca rezultat.

Planul de afaceri trebuie să fie ușor de înțeles. Cu toate că ar trebui să fie concret, de asemenea, trebuie să fie atractiv. Rețineți că furnizorii și clienții ar putea dori să vadă planul Dvs. de afaceri.

Un plan de afaceri poate varia în mod detaliat în funcție de natura afacerii. Trebuie să fie un document viabil care ține pasul cu dezvoltarea afacerii și este actualizat periodic. Doar atunci când aveți o bună înțelegere a ceea ce doriți să faceți în afacere și modalitatea în care trebuie totul realizat, puteți fi mai convingători pentru a face pe alții să vă asculte și să fie interesați.

II. ASPECTE GENERALE DE ÎNȚIERE ÎN AFACERI

2.1 Ce formă organizatorico-juridică puteți alege

Atunci când alegeți forma afacerii este important să luați în considerare toate caracteristicile întreprinderii și să reflectați asupra a ceea ce vi se potrivește situației Dvs. cel mai bine.

Aveți 2 opțiuni de bază, să faceți afaceri în calitate de persoană fizică sau juridică.

Persoană fizică (fără înregistrare de stat)	Persoană fizică (cu înregistrare de stat)	Persoană juridică
<ul style="list-style-type: none">• Activitate independentă• Activitate de achiziții și vânzare a produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal, recoltate pe teritoriul Republicii Moldova• Patentă de întreprinzător• Activități licențiate ori autorizate	<ul style="list-style-type: none">• Întreprinzător individual• Gospodărie țărănească• Activități profesionale în domeniul sănătății	<ul style="list-style-type: none">• Societate cu răspundere limitată (SRL)• Societate pe acțiuni (SA)• Societate în nume colectiv (SNC)• Societate în comandită (SC)• Cooperativă

Întreprinzător individual – persoană fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care practică activitate de întreprinzător în nume și pe risc propriu, fără a constitui o persoană juridică, și este înregistrată în modul stabilit de lege. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile personale ale antreprenorului. Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care conform legislației în vigoare nu fac obiectul urmăririi¹.

Gospodărie țărănească – întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole și asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei țărănești), având ca scop obținerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderență a propriei producții agricole².

Patentă de întreprinzător – certificat de stat nominativ, ce atestă dreptul de a desfășura genul de activitate de întreprinzător indicat în ea în decursul unei anumite perioade de timp³.

¹ Legea nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care poate fi accesată la [link-ul](#)

² Legea nr. 1353-XIV din 3 noiembrie 2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), care poate fi accesată la [link-ul](#)

³ Legea nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patentă de întreprinzător, accesând [link-ul](#)

Activitate independentă – activitate de comerț desfășurată de către o persoană fizică rezidentă doar în mod individual, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării căreia se obține venit. Informație suplimentară privind aspectele fiscale în desfășurarea activității independente de către persoanele fizice veți găsi în „Ghidul privind înregistrarea/încetarea activității independente și onorarea obligațiilor fiscale”, accesând [link-ul](#) sau în Codul fiscal, Titlul II cap.10², accesând [link-ul](#).

Activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal – activitate desfășurată de către persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Informațiile suplimentare privind aspectele fiscale în desfășurarea activității respective veți găsi în „Ghidul privind înregistrarea și regimul fiscal aferent persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal”, accesând [link-ul](#).

Activitate profesională licențiată ori autorizată – activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară⁴. Informație suplimentară privind aspectele fiscale în desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției veți găsi în Codul fiscal, Titlu II, cap. 10¹, accesând [link-ul](#).

Activitate profesională în domeniul sănătății – exercitare independentă a profesiei de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28 martie 1995, pentru detalii accesați [link-ul](#).

Societate cu răspundere limitată – societate comercială cu personalitate juridică al cărei capital social este divizat în părți sociale conform actului de constituire și ale cărei obligații sunt garantate cu patrimoniul societății. Acționarii, precum și asociații societății cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii numai în limitele valorii acțiunii (cotelor) care le aparțin⁵.

⁴ Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, Legea cu privire la notariat nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002, Legea cu privire la executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, Legea cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015, Legea cu privire la administratorul autorizat nr. 161 din 18 iulie 2014

⁵ Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, care poate fi accesată la [link-ul](#) și Codul civil, art. 280

Societate pe acțiuni – societate comercială al cărei capital social este în întregime divizat în acțiuni și ale cărei obligații sunt garantate cu patrimoniul societății⁶.

Societate în nume colectiv – societate comercială ai cărei membri practică, în conformitate cu actul de constituire, activitate de întreprinzător în numele societății și răspund solidar și nelimitat pentru obligațiile acesteia⁷.

Societate în comandită – societate comercială în care, de rând cu membrii care practică în numele societății activitate de întreprinzător și poartă răspundere solidară nelimitată pentru obligațiile acesteia (comanditați), există unul sau mai mulți membri-finanțatori (comanditari) care nu participă la activitatea de întreprinzător a societății și suportă în limita aportului depus riscul pierderilor ce rezultă din activitatea societății⁸.

Cooperativă – asociație benevolă de persoane fizice și juridice, organizată pe principii corporative în scopul favorizării și garantării, prin acțiunile comune ale membrilor săi, a intereselor lor economice și a altor interese legale⁹. Un rezumat al formelor activității de antreprenoriat este prezentat în **anexa nr. 1**.

Totodată, mai multe informații puteți găsi în Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, accesând [link-ul](#).

2.2 Aflați dacă aveți nevoie de act permisiv

Atunci când inițiați o afacere, este important să aflați dacă afacerea are nevoie de act permisiv. Acest lucru poate implica cerințe speciale cu privire la:

- a) Dvs., ca operator al afacerii;
- b) sediul Dvs.;
- c) însăși afacerea.

Autoritățile abilitate cu dreptul de a acorda licențe sunt¹⁰:

- 1) Agenția Servicii Publice;
- 2) Banca Națională a Moldovei;
- 3) Comisia Națională a Pieței Financiare;
- 4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

⁶ Legea nr. 1134 din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, care poate fi accesată la [link-ul](#) și Codul civil, art. 281

⁷ Codul civil, art. 256-270

⁸ Codul civil, art. 271-279

⁹ Codul civil, art. 282-289

¹⁰ art. 12⁴ din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

- 5) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- 6) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale;
- 7) Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

Cadrul juridic de autorizare a activității de întreprinzător este reglementat de Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, pentru detalii accesați [link-ul](#).

Conform Legii nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, activitatea de comerț poate fi exercitată de persoane fizice și juridice care au drept obiect de activitate comercializarea de produse și/sau servicii și care corespund celor indicate în anexa la Lege, pentru detalii accesați [link-ul](#).

Pentru desfășurarea activităților de comerț, comercianții trebuie să notifice autoritatea administrației publice locale.

Informație suplimentară puteți găsi în HG nr. 931 din 8 decembrie 2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul, care poate fi accesată la [link-ul](#), precum și HG nr. 643 din 27 mai 2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei care poate fi accesată la [link-ul](#).

2.3 Înregistrarea activității de întreprinzător

Înregistrarea de stat a persoanelor juridice, sucursalelor acestora, precum și a întreprinzătorilor individuali se efectuează în zi lucrătoare, în termen de 24 de ore, care se calculează din ziua lucrătoare imediat următoare celei în care au fost prezentate documentele necesare înregistrării. Persoanele juridice, filialele și reprezentanțele lor, precum și întreprinzătorii individuali se înregistrează la Agenția Servicii Publice prin structurile sale teritoriale în a cărei rază de deservire se află sediul acestora.

Documentele de constituire a întreprinzătorului individual sunt:

Pentru înregistrarea de stat a întreprinzătorilor individuali se depun următoarele documente:

- a) cererea de înregistrare, conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;
- b) documentul ce confirmă achitarea taxei de înregistrare.

Pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice se depun următoarele documente:

- a) cererea de înregistrare, conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;
- b) hotărârea de constituire și actele de constituire ale persoanei juridice, în funcție de forma juridică de organizare, în două exemplare;
- c) avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare – pentru societățile de asigurare, fondurile nestatale de pensii și asociațiile de economii și împrumut;
- d) documentul ce confirmă achitarea taxei de înregistrare.

Societatea poate fi înființată de o singură persoană¹¹. În acest caz, decizia de înființare a societății va fi luată de această persoană de sine stătător și se va perfecta sub formă de declarație de fondare a societății.

Actul de constituire al societății este contractul de constituire și/sau statutul¹². Persoana juridică constituită de către un singur fondator activează în baza statutului aprobat de acesta.

Informație detaliată despre înregistrare puteți găsi în Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, accesând [link-ul](#).

III. ASPECTE FISCALE

Drepturile și obligațiile contribuabilului le puteți găsi în Carta contribuabilului, publicată pe pagina oficială a SFS, accesând [link-ul](#).

3.1 Obligația luării la evidență fiscală

Contribuabilul este obligat să se pună la evidență la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) și să primească certificatul de atribuire a codului fiscal, să prezinte informații veridice despre sediul sau despre schimbarea sediului contribuabilului (cu excepția contribuabililor care sunt supuși înregistrării de stat), precum și despre sediul subdiviziunilor lui și conturilor bancare deschise în străinătate.

Informație detaliată despre luarea la evidență fiscală puteți găsi în Codul fiscal art.8 alin.(2), accesând [link-ul](#), și în Ordinul SFS nr. 352 din 28.09.2017 cu privire la aprobarea instrucțiunii privind evidența contribuabililor, accesând [link-ul](#).

Pentru a înregistra **activitatea independentă**, persoana fizică urmează să depună Cererea de înregistrare/încetare a activității și de înregistrare/radiere din evidență a ECC pentru persoanele care desfășoară activitate independentă la subdiviziunea SFS în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu, sau prin intermediul SIA „e-Cerere”, cu anexarea următoarelor documente:

- 1) copia buletinului de identitate;
- 2) copia de pe documentul ce atestă procurarea legală a ECC de pe piața internă;
- 3) contractul privind asistența tehnică pentru ECC;
- 4) cartea tehnică;

¹¹ art. 30 alin. (3)¹¹ din Legea nr.1134 din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni

¹² art.12 alin. (1)¹² din Legea nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată

- 5) registrul de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru ECC;
- 6) registrul ECC;
- 7) instrucțiunile de folosire, instalare, exploatare, întreținere a ECC;
- 8) copia documentului eliberat de instituția financiară ce confirmă deschiderea contului bancar,
- 9) înștiințare de recepționare a notificării privind inițierea activității de comerț, însoțită obligatoriu de copia notificării,
- 10) documentele ce confirmă statutul de persoană asigurată în sistemul public de asigurări sociale și de asigurări obligatorii de asistență medicală la momentul inițierii activității independente.

Pentru a lua la evidență fiscală **activitatea profesională licențiată ori autorizată** la cererea de înregistrare a activității contribuabilii vor anexa:

1. copia licenței de desfășurare a activității profesionale sau documentul ce atestă desfășurarea activității licențiate ori autorizate;
2. extrasul din:
 - registrul de stat al notarilor – pentru notar;
 - registrul Cabinetelor avocaților și Birourilor asociate de avocați – pentru avocați;
 - registrul executorilor judecătorești – pentru executori judecătorești;
 - registru privind evidența înregistrării birourilor mediatorilor – pentru mediatorii;
 - registrul administratorilor autorizați;
3. actul care confirmă dislocarea sediului;
4. copia legitimației de avocat stagiar;
5. copia contractului privind efectuarea stagiului profesional în avocatură.

Activitatea în baza **patentei de întreprinzător** se efectuează printr-un sistem simplificat de înregistrare, prin depunerea cererii la SFS sau, după caz, la primărie.

La cererea de eliberare/prelungire a patentei de întreprinzător urmează a fi anexate următoarele documente:

- 1) actul care confirmă împuternicirile reprezentantului solicitantului/titularului patentei de întreprinzător – în cazul în care cererea este depusă prin intermediul unui reprezentant împuternicit;
- 2) documentul ce confirmă achitarea taxei pentru patentă, în cuantum corespunzător termenului de valabilitate a patentei (pe o durată nu mai mică de o lună și nu mai mare de 12 luni);

- 3) documentele confirmative de achitare a contribuției de asigurare socială de stat pentru întreaga perioadă solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător sau actele care confirmă scutirea de plata contribuției;
- 4) documentele ce confirmă statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală sau actele care confirmă scutirea de plata contribuției;
- 5) copia de pe diplomă sau de pe alt act privind studiile ce confirmă nivelul de calificare necesar desfășurării genului de activitate respectiv¹³;
- 6) copia extrasului din registrul bunurilor imobile sau din registrul de evidență a gospodăriilor populației aferente casei rurale care va fi folosită în cadrul activității respective¹⁴.

Pentru a înregistra **activitatea de achiziții și vânzare a produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal**, recoltate pe teritoriul Republicii Moldova, persoanele fizice rezidente care intenționează să desfășoare activitate în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, depun la Direcția deservire fiscală în a cărei rază de activitate se află domiciliul indicat în buletinul de identitate, Cererea privind luarea la evidență fiscală a persoanei fizice rezidente care desfășoară activitate în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal și buletinul de identitate a acestora.

În termen de până la 3 zile lucrătoare de la data depunerii Cererii, persoana responsabilă din cadrul Direcției deservire fiscală, eliberează Confirmarea privind luarea la evidența fiscală a persoanei fizice rezidente care desfășoară activitate în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal¹⁵, precum și Borderoul de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal¹⁶,

3.2 Impozitele, taxele și alte plăți nefiscale care le veți achita

Cotele impozitelor, taxelor și a altor plăți nefiscale sunt stabilite prin actele legislative ce reglementează impozitele și plățile date, și anume:

¹³ în cazul genurilor de activitate enumerate la pozițiile 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.49 din Anexa la Legea nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

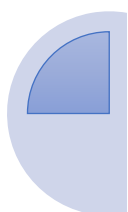
¹⁴ în cazul genului de activitate enumerat la poziția 2.50 "Servicii de cazare și masă prestate de proprietarii caselor rurale" din Anexa la Legea nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

¹⁵ aprobat prin Ordinul MF nr. 623 din 31.12.2019

¹⁶ aprobat prin Ordinul MF nr.3 din 02.01.2020

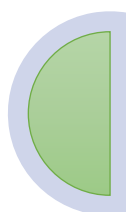
- 1) Codul fiscal nr. 1163-XII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007 și legile pentru punerea în aplicare a acestuia), cu modificările și completările ulterioare pentru anul respectiv;
- 2) Legea bugetului de stat, aprobată pe anul respectiv;
- 3) Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aprobată pe anul respectiv;
- 4) Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobată pe anul respectiv;
- 5) Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr. 93-XIV din 15 iulie 1998;
- 6) Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal nr. 1056 din 16 iunie 2000;
- 7) Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999;
- 8) Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593 din 26 decembrie 2002.

Tipul impozitelor de stat și locale care se percep în Republica Moldova sunt următoarele:

Impozite și taxe de stat

- Impozit pe venit
- TVA (taxa pe valoarea adăugată)
- Accize
- Impozit privat
- Taxa vamală
- Taxa rutieră
- Impozit pe avere
- Impozitul unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației

Impozite și taxe locale

- Impozit pe bunuri imobiliare/impozit funciar
- Taxa pentru amenajarea teritoriului
- Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii
- Taxa de piață
- Taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)
- Taxa pentru dispozitivele publicitare
- Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale orășenești și sătești (comunale), taxa pentru parcare, taxa balneară, taxa de aplicare a simbolicii locale etc.
- Taxele pentru resursele naturale
- Taxa de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale
- Taxa de aplicare a simbolicii locale
- Taxa pentru cazare
- Taxa balneară
- Taxa pentru parcare

Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii

- Tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, termenele de virare a acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat le puteți găsi în anexa nr. 1 la Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală

- Cotele primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru diferite categorii de plătitori, sunt stabilite anual prin Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, iar modul și termenul de achitare a primelor menționate se stabilesc prin Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002.

Informație detaliată despre cotele, specificul aplicării, termenul de achitare a impozitelor și taxelor de stat și locale puteți vedea în **anexa nr. 2** la prezentul ghid.

3.3 Aveți nevoie de echipament de casă și de control?

Încasările bănești în numerar se efectuează prin intermediul echipamentelor de casă și de control, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și control (**anexa nr. 3** la prezentul ghid).

Asupra titularului patentei de întreprinzător nu se extind cerințele privind efectuarea operațiilor de casă și decontărilor în numerar prin intermediul echipamentelor de casă și de control.

Modul de înregistrare al echipamentelor de casă și control se derulează în conformitate cu prevederile Ordinului SFS nr. 632 din 18.12.2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evidență și sigilare a echipamentelor de casă și de control, pentru detalii puteți accesa [link-ul](#).

Informații detaliate le puteți găsi în Codul fiscal art.8 alin (2) lit.c) și HG nr. 141 din 27 februarie 2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, accesând [link-ul](#).

3.4 Rapoartele prezentate SFS

Indiferent de forma organizatorico-juridică, subiectul impunerii fiscale are următoarele obligații:

- 1) de calculare a impozitelor/taxelor
- 2) de raportare (prezentare) a dărilor de seamă;
- 3) de achitare a impozitelor/taxelor.

Orice persoană care practică activitate de întreprinzător se prezintă în raporturile fiscale în calitate de contribuabil. Ca contribuabil aveți obligația de a prezenta în termenul stabilit de SFS dări de seamă privind impozite și taxe. Dările de seamă fiscale se prezintă după cum urmează:

Pe suport de hârtie (prin curier, prin poștă), cu excepția TVA și accizelor;

Prin metode automatizate de raportare electronică:

- subiecții înregistrați în calitate de plătitori de TVA;
- subiecții care desfășoară activitate profesională licențiată ori autorizată;
- rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației;
- contribuabilii care au 5 și mai mulți angajați;
- de la data luării în evidență fiscală (atribuirii codului fiscal) – de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și care prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de numărul de angajați.

Informație detaliată privind dările de seamă, rapoartele și termenul de prezentare a acestora puteți găsi în calendarul fiscal de pe pagina oficială a SFS sau accesând [link-ul](#).

Asupra titularului patentei de întreprinzător nu se extind cerințele privind prezentarea dărilor de seamă fiscale, financiare și statistice.

3.5 Evidența contabilă

Este important să studiați regulile care se aplică pentru plățile Dvs. fiscale de la început. Mai mult decât atât, de la început veți beneficia de pe urma unei contabilități corecte. Acest lucru vă economisește timp, bani și efort inutil.

Sunteți obligat să duceți/țineți o contabilitate a tuturor tranzacțiilor financiare în afacerea Dvs. (o tranzacție se referă la momentul când cumpărați sau vindeți ceva, sau luați un împrumut, de exemplu).

Evidența contabilă este un instrument util în afacere. Conturile vă permit să monitorizați operațiunile și să conduceți afacerea spre obiectivele sale. Răspunsurile la cele mai multe întrebări le găsiți în conturile Dvs. Câți bani puteți retrage? Cum merge afacerea? Puteți face investițiile pe care le-ați planificat? Vă puteți permite să angajați personal?

De asemenea, evidența contabilă este importantă în cazul în care este necesar să demonstrați altor entități cum se dezvoltă afacerea Dvs., spre exemplu obținerea unui credit de la un furnizor sau a unui împrumut bancar. La fel, dispuneți de posibilitatea obținerii detaliilor din conturile Dvs. pentru restituirea impozitului pe venit. Fie că duceți evidența contabilă sau angajați pe cineva care să vă ajute, în funcție de timpul pe care-l dispuneți este important să fiți cointerestat și să înțelegeți necesitatea evidenței contabile.

Informație detaliată puteți găsi în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, accesând [link-ul](#), precum și în Ordinul MF nr. 118 din 06.08.2013 cu privire la aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate, accesând [link-ul](#).

Persoanele fizice ce practică activitate independentă, sunt obligate să țină evidența vânzărilor și procurărilor conform modului stabilit de MF și să utilizeze echipamentul de casă și control la efectuarea decontărilor în numerar în modul stabilit de Guvern pentru contribuabilii care țin evidența contabilă.

Persoanele fizice cetățeni care desfășoară activități în domeniul achiziției producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal în cazul achiziției producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal de la persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător (cetățeni) întocmesc un borderou de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal¹⁷.

Asupra titularului patentei de întreprinzător nu se extind cerințele privind ținerea evidenței contabile și financiare.

3.6 Ce reprezintă obligația fiscală/restanța

Obligație fiscală – obligație a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă.

Restanță – Sumă pe care contribuabilul este obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalități) și/sau amenzi¹⁸.

Obligația fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 din Codul fiscal devine restanță după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv.

Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de până la 100 de lei, inclusiv, nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul:

¹⁷ Titlul II capitolul 10³ din Codul fiscal

¹⁸ art.129 alin. (13) din Codul fiscal

- a) beneficiarii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală;
- b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor;
- c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național;
- d) asigurării executării art.13 pct.8) din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, pentru detalii accesați [link-ul](#);
- e) asigurării executării art.131 alin. (7) din Codul fiscal.

NOTĂ: Obligațiile fiscale luate la evidență fiscală specială conform art.206 din Codul fiscal, nu se consideră restanțe pe perioada aflării la evidența fiscală specială, cu excepția obligațiilor fiscale aferente contribuabililor aflați în procedură de insolvență, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului.

În cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligației fiscale poate fi modificat¹⁹.

3.6¹ Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale

Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale se efectuează prin:

- amânarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua printr-o plată unică);
- eșalonarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua în rate).

Amânarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă în următoarele cazuri:

- a) calamități naturale și tehnogene;
- b) distrugere accidentală a clădirilor de producție;
- c) împrejurare imprevizibilă și de neînălțurat, care împiedică în mod efectiv capacitatea de producție pe o perioadă lungă de timp și executarea obligației contractuale a dvs.;
- d) datorii ale autorităților sau instituțiilor publice (finanțate de la bugetul public național) față de dvs., doar în limitele sumelor datorate, precum și impozitelor și taxelor aferente acestora;
- e) alte circumstanțe, stabilite de Ministerul Finanțelor, ce vă îndreptățesc de a beneficia de modificarea termenului de stingere a obligațiilor fiscale.

¹⁹ în condițiile reglementate de art. 180 din Codul fiscal, precum și în baza prevederilor Ordinului MF nr. 105 din 28.07.2016 cu privire la aprobarea unor formulare aferente modificării termenului de stingere a obligației fiscale prin amânare sau eșalonare, Ordinului MF nr. 55 din 02.03.2018 privind modificarea termenului de stingere a obligației fiscale și a Ordinului IFPS nr. 1030 din 26.10.2016 cu privire la aprobarea formularului tipizat al Cererii privind modificarea termenului de stingere a obligației fiscale prin eșalonare sau amânare și procedura examinării acestuia

Amânarea sau eşalonarea stingerii obligației fiscale este condiționată și se acordă cu obligativitatea stingerii obligațiilor fiscale curente în perioada termenului de amânare sau eşalonare.

NOTĂ: În partea ce ține de modificarea termenului de stingere a obligațiilor la BASS, acesta se acordă de către CNAS, iar procedura este reglementată de Regulamentul cu privire la eşalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere (penalităților) față de bugetul asigurărilor sociale de stat, care poate fi accesat pe pagina oficială a CNAS.

3.7 Ce se întâmplă în cazul în care admiteți restanță

În cazul în care admiteți restanță față de buget, de către SFS sunt întreprinse acțiuni de perceperea forțată a restanței.

În scopul stingerii obligației fiscale, pot fi aplicate măsuri de asigurare și/sau modalități de executare silită.

Măsurile de asigurare a stingerii restanțelor sunt:

- a) Aplicarea majorării de întârziere (penalității) la impozite și taxe;
- b) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți, cu excepția celor de la conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);
- c) aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare;
- d) aplicarea gajului legal și convențional, ca măsura de asigurare, în conformitate cu legislația cu privire la gaj.

Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale sunt:

- a) existența restanței, ținându-se cont de prevederile art.252 din Codul fiscal;
- b) neexpirarea termenelor de prescripție stabilite în Codul fiscal;
- c) necontestarea faptului de existență a restanței și mărimii ei în cazurile prevăzute la art.194 alin.(1) lit.c) și d) din Codul fiscal;
- d) contribuabilul nu se află în procedură de lichidare (dizolvare) sau în proces de insolvență conform prevederilor legislației în vigoare, cu excepția obligației fiscale calculate după intentarea procedurii de insolvență²⁰.

Modalități de executare silită sunt:

²⁰ în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012

- a) încasarea mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare și/sau de plăți ale contribuabilului, cu excepția celor de pe conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);
- b) ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină;
- c) urmărirea bunurilor contribuabilului;
- d) urmărirea datoriilor debitoare ale contribuabilului prin modalitățile descrise mai sus;
- e) alăturarea la urmărire către executorul judecătoresc, conform prevederilor Codului de executare;
- f) remiterea materialelor pentru executarea silită, către executorul judecătoresc competent, în conformitate cu prevederile Codului de executare.

3.8 Unele aspecte ce țin de efectuarea controlului fiscal, examinarea cazului de încălcare fiscală

În cazul neonorării obligațiilor fiscale, antreprenorul ar putea fi subiectul aplicării unor sancțiuni atât fiscale, cât și contravenționale. Tragerea la răspundere pentru încălcarea fiscală înseamnă aplicarea de către SFS, în condițiile prevăzute de legislația fiscală, a unor sancțiuni față de persoanele care au săvârșit încălcări fiscale. Tipurile de încălcări fiscale pot fi găsite în **anexa nr. 4** la prezentul ghid.

Procedura de control constă într-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor lui.

Controlul la fața locului sau la oficiul SFS (în continuare – Control fiscal cameral) poate fi organizat și efectuat prin următoarele metode și operațiuni:

- Control fiscal cameral
 - Verificare documentară
 - Verificare parțială
 - Verificare tematică
 - Verificare prin contrapunere
- Control fiscal la fața locului
 - Verificare factică
 - Verificare documentară
 - Verificare totală
 - Verificare parțială
 - Verificare tematică
 - Verificare operativă
 - Verificare prin contrapunere

- 1) **Control fiscal cameral** (la oficiul SFS sau la oficiul organului cu atribuții de administrare fiscală) – constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept teme pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune SFS sau alt organ cu atribuții de administrare fiscală, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale. Controlul fiscal cameral se efectuează de către funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală conform obligațiilor de serviciu, *fără adoptarea unei decizii scrise asupra obiectivului vizat*. În cazul în care depistarea încălcării fiscale este posibilă în cadrul controlului fiscal cameral, nefiind necesar controlul la fața locului, funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală întocmesc decizia de inițiere a controlului și actul de control fiscal, cu respectarea prevederilor art.216 alin. (6) și (8) din Codul fiscal.
- 2) **Control fiscal la fața locului** – constă în verificarea respectării legislației de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcționarii fiscali sau de persoane cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală. *Se efectuează numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul (Decizie privind inițierea controlului)*.

La finalizarea controlului fiscal cameral în cadrul căruia a fost depistată încălcarea fiscală, precum și în cadrul controlului fiscal la fața locului, se întocmește un act de control fiscal.

- Actul de control fiscal este un document întocmit/generat din SISFS de către funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere a organului care exercită controlul.
- Actul de control fiscal se întocmește pe blanchete de strictă evidență în două exemplare, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal.
- Primul exemplar al actului de control fiscal rămâne la SFS, al doilea exemplar fiind înmânat/expediat Dvs.
- Dvs, prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al Dvs. *sunteți obligat să semnați actul de control fiscal, chiar și în cazul **dezacordului***.

DEZACORDUL la actul de control fiscal

În caz de dezacord, sunteți obligat să prezentați în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice de la data semnării actului de control, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.

Examinarea cazului de încălcare a legislației

Cazul de încălcare fiscală este examinat la oficiul SFS unde întreprinderea Dvs. se află la evidență sau asistență ori în alt loc, stabilit de SFS. Cazul de încălcare a legislației se examinează în termen de 15 zile din data:

- a) prezentării dezacordului – dacă a fost prezentat la timp;
- b) expirării termenului de prezentare a dezacordului – dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întârziere.

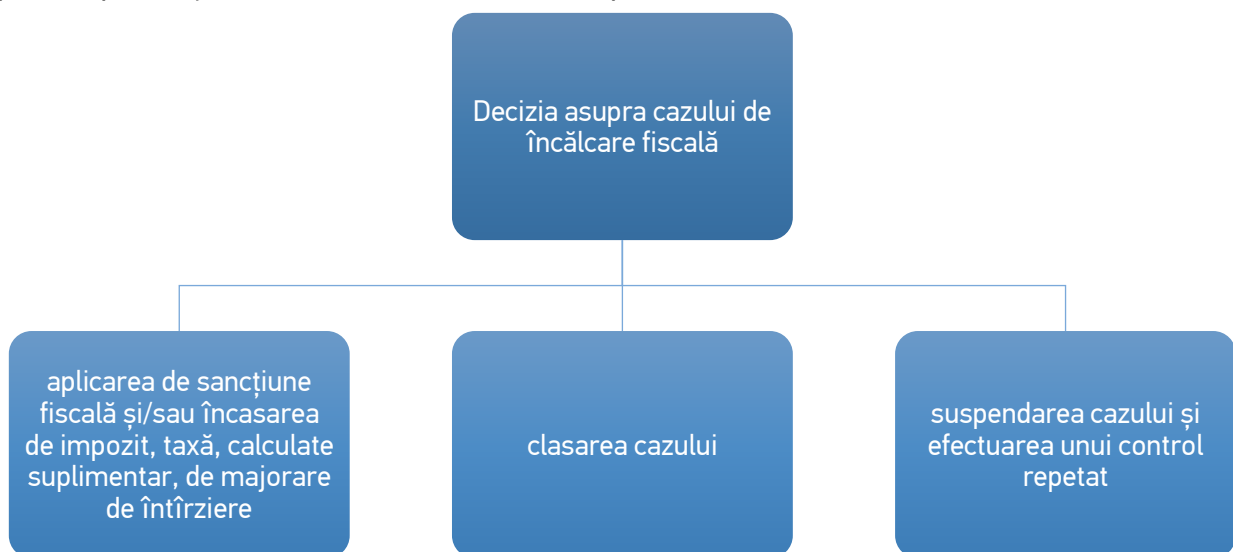
În cazul prezentării unor argumente întemeiate, termenul de examinare a cazului de încălcare a legislației poate fi prelungit cu 30 de zile prin decizia organului abilitat să examineze cazurile de încălcare fiscală.

La solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin. (8) din Codul fiscal.

Decizia asupra cazului de încălcare fiscală

După examinarea cazului de încălcare fiscală, SFS emite o decizie. Persoana vizată în decizia asupra cazului de încălcare fiscală urmează să o execute în termen de 30 de zile din data pronunțării. Pentru această perioadă nu se suspendă calcularea majorării de întârziere.

În situația când decizia asupra cazului de încălcare fiscală după expirarea termenului de 30 de zile nu a fost executată benevol sau nu a fost constituit gajul legal, atunci se purcede la executarea silită, în modul prevăzut de Codul fiscal. Asupra cazului de încălcare fiscală poate fi pronunțată una din următoarele decizii privind:

În cazul în care Dvs. nu sunteți de acord cu decizia adoptată de către SFS, sunteți în drept să prezentați contestație împotriva deciziei SFS sau împotriva acțiunilor funcționarului fiscal.

Termenul de depunere a contestației

Contestația împotriva deciziei SFS sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă în decursul a **30 de zile** de la data comunicării deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate.

Contestația depusă împotriva deciziei/hotărârii SFS privind executarea silită a obligației fiscale, se depune în decursul a **10 zile lucrătoare** de la data aducerii la cunoștință a deciziei.

În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el poate fi restabilit, la cererea persoanei vizate în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea de SFS.

Contestația depusă după expirarea termenului indicat, nerestabilit în modul prevăzut la art.268 alin.(1) din Codul fiscal, va rămâne neexaminată de SFS.

Depunerea contestației

Contestația împotriva deciziei SFS sau acțiunii funcționarului fiscal se depune la subdiviziunea SFS.

În cazul unui dezacord cu decizia pe care SFS a emis-o pe marginea contestației, contribuabilul este în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă.

Examinarea contestației

SFS examinează contestația în termen de 30 de zile din data primirii, cu excepția cazurilor în care conducerea ei emite o decizie cu privire la prelungirea acestui termen, fapt despre care este înștiințat contribuabilul. Timpul cu care se prelungeste termenul nu va depăși 30 de zile calendaristice.

La examinarea contestației este invitat contribuabilul pentru a da explicații, având dreptul să depună documente confirmative. Contribuabilul este citat în conformitate cu art. 226 alin.(1), (2) și alin.(3) lit.a) – e) din Codul fiscal. Cazul poate fi examinat în absența contribuabilului dacă acesta a fost citat în modul stabilit și, din motive neîntemeiate, nu s-a prezentat sau dacă a solicitat examinarea contestației în absența sa.

După examinare, conducerea SFS emite o decizie pe marginea contestației, un exemplar al căreia se înmânează sau se expediază, recomandat, contribuabilului.

Decizia emisă pe marginea contestației

Pe marginea contestației împotriva deciziei SFS poate fi emisă una din următoarele decizii privind:

- respingerea contestației și menținerea deciziei contestate;
- satisfacerea parțială a contestației și modificarea deciziei contestate;
- satisfacerea contestației și anularea deciziei contestate;
- suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat.

Pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal poate fi emisă o decizie privind respingerea contestației sau tragerea la răspundere a funcționarului fiscal în conformitate cu legislația, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acțiunea funcționarului fiscal.

3.9 Politica de asistență și sprijin a SFS pentru contribuabilii începători

Orice contribuabil, indiferent de rolul lui în viața socială și economică, trebuie să-și cunoască atât drepturile și obligațiile, cât și consecințele cu care ar putea să se confrunte în caz de nerespectare a legislației în vigoare. Astfel, politica de asistență și sprijin a SFS se referă la acțiuni de promovare și sporire a gradului de conformare fiscală și de popularizare a legislației fiscale în rândurile contribuabililor în cadrul activității funcționarului fiscal în sectorul de administrare fiscală.

Tot în acest context, SFS a lansat și aplică conformarea voluntară a contribuabililor prin prisma Programului privind conformarea voluntară a contribuabililor pe care îl puteți găsi pe pagina SFS accesând [link-ul](#).

SFS acordă sprijin și prin intermediul **vizitelor fiscale**, care implică mai multe măsuri precum:

- a) acordarea de sprijin explicativ-consultativ privind modul de aplicare a legislației fiscale;
- b) stabilirea datelor de ordin general despre activitatea dvs., prin examinarea registrelor contabile, documentelor primare, rapoartelor statistice, precum și din explicațiile angajaților;
- c) identificarea deficiențelor în activitatea dvs. și prevenirea acțiunilor ilegale;
- d) observarea directă a activității dvs. privind disciplina de casă sau alte aspecte ce vizează administrarea fiscală.

De asemenea, puteți beneficia de sprijin informațional în domeniul fiscal apelând și la funcționarul fiscal care are ca sarcină diseminarea prin diferite metode într-o formă accesibilă a legislației fiscale.

Un instrument de popularizare a poziției oficiale a SFS este Baza Generalizată a Practicii Fiscale care poate fi accesată la [link-ul](#).

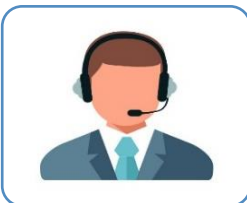
3.10 Surse de informare utile

Activitatea Dvs. ca întreprindere necesită și existența unui flux constant de informație. Din aceste considerente cunoașterea canalelor de comunicare a SFS prin care se realizează acest flux este extrem de importantă. Cele mai importante canale de comunicare sunt:

www.sfs.md

Pagina oficială a SFS este actualizată cu cele mai noi modificări în materie de legislație fiscală, aceasta reprezentând principalul canal de comunicare.

Centrul Unic de Apel al SFS - 0 8000 1525

Oferă suport informațional privind întrebări legate de legislația fiscală, asistență tehnică privind utilizarea serviciilor fiscale electronice, pot fi semnalate cazuri de nerespectare a legislației fiscale, sesizate situații de conflict sau de corupție din partea funcționarilor fiscali, poate fi verificat timbrul de acciz.

Centrul Unic de Apel al SFS este disponibil zilnic, cu excepția zilelor de sâmbătă și duminică, între orele 08:00 și 17:00. Apel gratuit pe întreg teritoriul țării.

Pagina de Facebook

Oferă răspunsuri în timp real la întrebările acordate, precum și periodic plasează informații cu privire la activitatea SFS.

Canalul de Youtube

Pe canalul de Youtube pot fi accesate toate spoturile sociale realizate de către SFS, precum și o mulțime de tutoriale cu privire la utilizarea serviciilor fiscale electronice, completarea declarației pe venit, schimbarea orei la ECC ș.a.

Adresa electronică

Orice comunicare cu dvs. poate fi realizată și prin intermediul adresei electronice oficiale: mail@sfs.md.

Pagina de Instagram

Oferă răspunsuri în timp real la întrebările acordate, precum și periodic plasează informații cu privire la activitatea SFS.

Persoane fizice							
Activitate de întreprinzător în calitate de gospodărie țărănească	Activitate de întreprinzător în calitate de întreprinzător individual		Activitate profesională licențiată ori autorizată	Activități independente	Patenta de întreprinzător	Activitate profesională în domeniul sănătății	Activitatea în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal
Statutul persoanei			Avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară	Comerțul cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor)	Legea nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător	Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28 martie 1995	
< 3 angajați neplătitori de TVA	> 3 angajați neplătitori de TVA	> 3 angajați plătitori de TVA	Cotele - impozitului pe venit constituie 12% din obiectul impunerii (art.69 ⁵ CF) - TVA (art.96 CF, cu excepțiile prevăzute în art.103 CF) - accizelor (art.122 CF, anexele la titlul IV al CF) - altor impozite și taxe (anexa nr.2)	Cotele - impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei (art.69 ¹⁰ CF)	Taxa - suma fixă stabilită prin Legea nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător	Cotele - impozitul pe venit constituie 12% din obiectul impunerii (art.15 lit.a) CF)	Cotele - impozitul pe venit constituie 6% din obiectul impunerii
Tipul declarațiilor și perioada de declarare/achitare https://sfs.md/ro/calendar/persoane_juridice							

Impozitele și taxele de stat și locale (cotele și specificul aplicării)		
Denumirea impozitului/taxei	Cotele impozitelor și taxelor	Specificul aplicării (subiecții impunerii, termenul de achitare)
Impozite și taxe de stat		
Impozitul pe venit	Cota impozitului pe venit este stabilită la art. 15, art. 54 ³ , art.69 ¹¹ și art. 69 ¹⁸ din Codul fiscal.	<p>Subiecții impunerii cu impozit pe venit sunt stabiliți la art. 13, art. 54¹, art.69¹, 69⁷ și art.69¹⁵ din Codul fiscal.</p> <p>Termenul de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit este stabilit la art. 83 alin.(4), art. 54⁴ alin.(3), art.69⁵ alin.(4) și alin.(6), și art.69¹² alin.(4) din Codul fiscal</p> <p>Termenul de achitare a impozitului pe venit este stabilit la art. 54⁴ alin.(2), art.69⁵ alin.(2), art.69¹² alin.(2), art. 84 și art. 87 din Codul fiscal.</p>
Taxa pe valoarea adăugată (TVA)	<p>Cota standard este de 20% din valoarea mărfurilor și serviciilor importate sau/și livrate în Republica Moldova²¹.</p> <p>Cotele reduse la TVA sunt stabilite la art. 96 lit.b).</p> <p>Scutirea de TVA fără drept de deducere este stabilită la art.103 din Codul fiscal.</p> <p>Scutirea de TVA cu drept de deducere este stabilită la art.104 din Codul fiscal.</p>	<p>- Subiecții impozabili sunt stabiliți la art. 94 din Codul fiscal.</p> <p>- Înregistrarea subiecților impozabili în calitate de plătitori de TVA se efectuează conform prevederilor art. 112 și 112¹ din Codul fiscal.</p> <p>Obligatorie > 1,2 milioane lei, (efectuarea, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a livrărilor de mărfuri, servicii, cu excepția livrărilor scutite de TVA fără</p>

²¹ art. 96 din Codul fiscal

		<p>drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil)²².</p> <p>Obligatorie > 1,2 milioane lei, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2).</p> <p>Obligatorie - subiectul căruia, în cadrul reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare, i-au fost transmise drepturi și/sau obligații de către întreprinderea reorganizată deținătoare a statutului de plătitor de T.V.A. se consideră înregistrat în calitate de subiect impozabil de la data înregistrării de stat a noilor persoane</p>
--	--	---

²² art. 95 alin.(2) din Codul fiscal

		<p>juridice, cu excepția cazului de reorganizare prin absorbție, pentru care data înregistrării în calitate de subiect al impunerii cu T.V.A. este data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.</p> <p>Subiecții sunt obligați să înștiințeze oficial despre reorganizare Serviciul Fiscal de Stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepția reorganizării prin absorbție, pentru care termenul de 5 zile lucrătoare începe să curgă de la data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.</p> <p>Benevolă – fără condiția de a atinge careva prag (dacă subiectul preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri și servicii, cu excepția livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil).</p> <p>Termenul de achitare a TVA și de prezentare a</p>
--	--	--

		Declarației privind TVA, nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.”
Accize	<p>Conform art. 122 și anexei nr.1 la Titlul IV din Codul fiscal, cotele accizelor se stabilesc:</p> <p>a) <i>în sumă absolută</i> la unitatea de măsură a mărfii;</p> <p>b) <i>ad valorem</i> în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și TVA, sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luând în considerare impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și TVA.</p>	<p>Subiecții impunerii cu accize sunt:</p> <p>a) antrepozitarul autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) persoanele juridice și persoanele, fizice care importă mărfuri supuse accizelor.²³</p> <p>Modul și condițiile înregistrării ca subiect al impunerii cu accize sunt prevăzute de art. 126 din Codul fiscal.</p> <p>Modul de calculare a accizelor este stabilit la art. 123 și 123¹ din Codul fiscal.</p> <p>Cotele accizelor sunt specificate în Anexele nr. 1 și nr.2 la Titlul IV din Codul fiscal.</p> <p>Înlesnirile la plata accizelor sunt stabilite la art. 124 din Codul fiscal.</p> <p>Achitarea și declararea accizelor la expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor se efectuează până la data de 25 a lunii care succedă luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declarației și modul de</p>

²³ art. 120 din Codul fiscal

		<p>completare a acesteia se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>La mărfurile importate accizele se calculează și se achită de către subiecții impunerii specificați la art. 120 lit. b) până la depunerea declarației vamale sau până la data prelungirii termenului de plată.</p>
<p>Impozitul unic</p>	<p>Cota impozitului unic este stabilită la art. 370 din Codul fiscal.</p>	<p>Subiecții impunerii cu impozitul unic sunt orice persoane juridice și fizice înregistrate în Republica Moldova în calitate de subiecți ai activității de întreprinzător și care întrunesc cumulativ condițiile specificate în legislația cu privire la parcurile pentru tehnologia informației²⁴.</p> <p>Termenul de prezentare a declarației cu privire la impozitul unic este stabilit până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune²⁵.</p> <p>Termenul de achitare a impozitului unic este stabilit până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune²⁶.</p>

²⁴ art. 368 din Codul fiscal

²⁵ art. 373 alin.(1) și (4) din Codul fiscal

²⁶ art. 373 alin.(2) din Codul fiscal

Impozite și taxe locale

Subiecții impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare/impozitul funciar

sunt stabiliți la art. 277 din Codul fiscal

Subiecții impunerii cu taxe locale

sunt stabiliți la art.290 din Codul fiscal

<p>Impozitul pe bunurile imobiliare/impozitul funciar</p>	<p>1. Cotele concrete aferente impozitului pe bunurile imobiliare, în cazul bunurilor evaluate de către organul cadastral în scopul impozitării se stabilesc anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale pentru bunurile imobiliare evaluate în funcție de destinația obiectului în limitele prevăzute la art. 280 din Codul fiscal:</p> <ul style="list-style-type: none">- 0,05 % – 0,4 % din baza impozabilă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele;- 0,1 % – 0,3 % din baza impozabilă pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele; <p>Pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele se aplică o cotă fixă în mărime de 0,3% din baza impozabilă.</p>	<p>Subiecții impunerii achită suma impozitului:</p> <ul style="list-style-type: none">• pentru obiectele impunerii existente și/sau dobândite până la data de 25 septembrie inclusiv a anului fiscal în curs – până la 25 septembrie a perioadei fiscale respective;• pentru obiectele impunerii dobândite după data de 25 septembrie a perioadei fiscale respective - până la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune. <p>Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier), al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare până la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</p> <p>Gospodăriile țărănești (de fermier) achită impozitul funciar:</p> <ul style="list-style-type: none">- pentru terenurile neevaluate, existente și/sau dobândite până la data de 31 mai inclusiv a anului fiscal în curs – până la
---	--	---

	<p>2. Cotele concrete ale impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare, în cazul bunurilor neevaluate de organul cadastral se stabilesc anual de către autoritățile reprezentative și deliberative ale administrației publice locale la aprobarea bugetelor respective, în limitele specificate în anexele nr.1 și nr.2 din Legea nr. 1056 din 16 iunie 2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului fiscal, însă nu mai mici decât 50% din cota maximă, cu excepția cotelor stabilite în anexa nr. 2 pct. 2 la Legea nr. 1056 din 16 iunie 2000 (aferebent bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale pentru care cota concretă urmează a fi stabilită în limitele 0,05% - 0,4% din baza impozabilă).</p> <p>Baza impozabilă constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru bunurile imobiliare evaluate – valoarea estimată în scopul impozitării la situația din 1 ianuarie; • pentru bunurile imobiliare neevaluate – valoarea contabilă la situația din 1 ianuarie, iar în cazul bunurilor dobândite în cursul anului sau a celor la care se schimbă subiectul impunerii în cursul anului – valoarea contabilă de la data dobândirii acestora; 	<p>30 iunie a perioadei fiscale respective;</p> <p>- pentru terenurile neevaluate, dobândite după data de 31 mai a perioadei fiscale respective - până la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</p> <p>Calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă până la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobândite după 25 septembrie a perioadei fiscale respective, Calculul respectiv se prezintă nu mai târziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</p> <p>Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier) (cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) în cazul obligațiilor fiscale la impozitul funciar), al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, până la data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă unificată.</p> <p>Gospodăriile țărănești (de fermier) nu au obligația de a prezenta o dare de seamă în cazul impozitului funciar.</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • pentru terenuri neevaluate – suprafața acestora. 	
Impozitul privat	Cota impozitului se stabilește anual prin Legea bugetului pe anul respectiv.	Impozitul privat se achită , până la semnarea contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor proprietate publică al unității administrativ-teritoriale, în bugetul local.
Taxe locale		
Taxa pentru amenajarea teritoriului	<p>Baza impozabilă constituie numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în cazul întreprinderilor individuale și gospodăriilor țărănești (de fermier) – fondatorul întreprinderii și fondatorul, membrii gospodăriilor țărănești (de fermier); - în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției. <p>Cotele concrete ale taxelor locale se stabilesc anual, de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, în limita cotelor maxime, reglementate de Anexa la Titlul VII al Codului fiscal.</p>	<p>Subiecții impunerii cu taxele locale sunt specificați în art. 290 din Codul fiscal. Termenul de plată a taxelor și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii este trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar.</p> <p>Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier), al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de TVA prezintă, până la data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă unificată, cu achitarea taxelor locale în același termen.</p>
Taxa de organizare a licitațiilor și	Baza impozabilă constituie venitul din vânzări ale bunurilor	

loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale	declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise, cu excepția loteriilor organizate prin intermediul sistemelor de comunicații electronice.	
Taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)	Baza impozabilă constituie venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor video, cinematografice, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare.	
Taxa de aplicare a simbolicii locale	Baza impozabilă constituie venitul din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolica locală.	
Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	Baza impozabilă constituie numărul unităților comerciale și/sau de prestări servicii care corespund activităților expuse în anexa nr. 1 la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior (pentru fiecare unitate comercială și/sau de prestări servicii).	
Taxa de piață	Baza impozabilă constituie suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor (fiecare metru pătrat) a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor.	
Taxa pentru cazare	Baza impozabilă constituie venitul din vânzări ale serviciilor	

	de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare.	
Taxa balneară	Baza impozabilă constituie venitul din vânzări ale biletelor de odihnă și tratament.	
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	Baza impozabilă constituie numărul de unități de transport (pentru fiecare unitate de transport).	
Taxa pentru parcare	Baza impozabilă constituie suprafața parcării	
Taxa pentru dispozitivele publicitare	Baza impozabilă constituie: Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar.	
Taxe pentru resursele naturale		
Taxa pentru apă	<p>Cotele taxei constituie:</p> <p>1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane (exceptând apa minerală naturală extrasă, apa potabilă extrasă și/sau utilizată în scopul îmbutelierii) – 0,3 lei;</p> <p>2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă în scopul îmbutelierii – 16 lei;</p> <p>3) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă și utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute la pct.2) – 2 lei;</p> <p>4) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopul îmbutelierii – 16 lei;</p>	<p>Subiecții impunerii cu taxele pentru resursele naturale sunt specificați în art. 302, 307 și 311 din Codul fiscal.</p> <p>Termenul de plată a taxelor și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii este trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar.</p> <p>În cazul construcției obiectivelor subterane, taxa pentru folosirea subsolului se achită până la inițierea lucrărilor de construcție.</p> <p>Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier), al căror număr mediu</p>

	<p>5) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă utilizată în scopul îmbutelierii – 15,7 lei;</p> <p>6) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale – 0,06 lei.</p>	<p>anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de TVA prezintă, până la data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă unificată cu achitarea taxei în același termen.</p>
<p>Taxa pentru extragerea mineralelor utile</p>	<p>Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr. 2 la titlul VIII al Codului fiscal.</p> <p>Baza impozabilă constituie volumul mineralelor utile extrase în perioada fiscală.</p>	
<p>Taxa pentru folosirea subsolului</p>	<p>Cotele taxei se stabilesc în mărime de:</p> <p>a) 3% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivelor subterane;</p> <p>b) 0,2% din valoarea contabilă a construcțiilor subterane.</p>	
Taxele rutiere		
<p>Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova</p>	<p>Cotele taxei sunt stabilite în anexa nr.1 la titlul IX al Codului fiscal.</p> <p>Pentru autovehiculele reutilate, cota taxei se stabilește conform anexei nr.1 la titlul IX din Codul fiscal, pornind de la categoria autovehiculului reutilat și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.</p>	<p>Subiecții impunerii sunt specificați în art. 337 din Codul fiscal.</p> <p>Subiecții impunerii achită taxa:</p> <p>a) la data înmatriculării de stat a autovehiculului;</p> <p>b) la data înmatriculării de stat curente a autovehiculului, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată;</p> <p>c) la data efectuării testării tehnice obligatorii anuale a autovehiculului, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată.</p> <p>Termenul de prezentare a dării de seamă de către</p>

		<p>persoane juridice și persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător este anual, până la data de 25 ianuarie a anului următor anului fiscal de gestiune.</p> <p>Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier), al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, până la data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă unificată.</p>
<p>Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise</p>	<p>Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr. 3 la titlul IX al Codului fiscal.</p>	<p>Subiecții impunerii sunt specificați în art. 349 din Codul fiscal</p> <p>Subiecții impunerii achită taxa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în mărime deplină, până la obținerea actelor ce permit transportul rutier cu autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise; - până la intrarea în/ieșirea din țară, dacă se constată că masă totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile autovehiculelor depășesc limitele admise, circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor

		<p>autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizația specială.</p> <p>Termenul de prezentare a dării de seamă dă către subiecții impunerii care desfășoară activitate de întreprinzător este, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune în care au fost obținute actele necesare pentru circulația cu depășirea limitelor admise de către subiecții impunerii rezidenți ai Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător.</p>
<p>Taxele pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților (pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj, pentru amplasarea publicității exterioare, pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere)</p>	<p>Cotele taxei sunt stabilite în anexele nr. 5 și 6 la Titlul IX al Codului fiscal.</p>	<p>Subiecții impunerii sunt specificați în art. 353, 357 și 362 din Codul fiscal.</p> <p>Subiecții impunerii achită taxele astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în cazul taxei pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj – până la obținerea autorizației pentru efectuarea lucrărilor; - în cazul taxelor pentru amplasarea publicității exterioare și pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere: <ol style="list-style-type: none"> 1) pentru perioada fiscală în care se solicită autorizația – până la obținerea autorizației 2) pentru perioadele fiscale ulterioare perioadei în care a fost obținută autorizația –

		<p>până la data de 25 martie a perioadei fiscale curente.</p> <p>Termenul de prezentare a dării de seamă în cazul taxei pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj, privind sumele taxei achitate până la eliberarea autorizației respective, este până la data de 25 martie a anului următor anului în care a fost obținută autorizația.</p> <p>Termenul de prezentare a dării de seamă în cazul taxelor pentru amplasarea publicității exterioare și pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere, privind sumele calculate pentru perioada fiscală curentă, precum și privind sumele taxelor achitate în anul precedent la eliberarea autorizațiilor este până la 25 martie a perioadei fiscale curente.</p>
--	--	--

LISTA
genurilor de activitate al căror specific permite
efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea
echipamentelor de casă și de control²⁷

Genuri de activitate
1. Comercializarea către populație a produselor agricole crescute de agenții economici care nu sunt plătitori ai taxei pe valoarea adăugată pe terenurile proprii sau arendate – în piețe, iarmaroace și alte locuri autorizate de organele administrației publice locale
2. Comercializarea de către gospodăriile țărănești (de fermier) a produselor agricole altor agenți economici, precum și serviciile pentru agricultură prestate de acestea, cu eliberarea bonurilor de plată
3. Comercializarea obiectelor de cult religios și a literaturii religioase, ritualurile și ceremoniile efectuate de către organizațiile religioase în locașurile de cult
4. Comercializarea ziarelor, revistelor, biletelor de loterie
5. Serviciile prestate de transportul în comun urban în baza biletelor și/sau abonamentelor de călătorie (la preț fix, executate în mod tipografic)
6. Serviciile veterinare, serviciile de reparare urgentă a spațiului locativ, a instalațiilor ingineresti, a mobilierului, a tehnicii de uz casnic prestate de agenții economici populației deplasându-se la clientelă, cu eliberarea bonurilor de plată
7. Desfășurarea activității farmaceutice în punctele medicale din localitățile rurale în care nu sunt farmacii, cu eliberarea bonurilor de plată
8. Activitățile desfășurate de titularii patentelor pe baza patentei de întreprinzător
9. Activitățile pentru care sistemele de evidență și gestiune computerizată asigură emiterea facturilor fiscale pe hârtie specială cu însemne de protecție, imprimând seria și numărul facturii fiscale din diapazonul atribuit de către SFS, care îndeplinesc și funcția bonurilor de plată (achitare în numerar)
10. Activitatea băncilor care se licențiază și se reglementează prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv operațiunile de schimb valutar cu persoanele fizice, efectuate prin intermediul birourilor de schimb valutar ale băncii licențiate, cu eliberarea unui document, stabilit de Banca Națională a Moldovei, care conține elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar (cu excepția numărului de identificare (de uzină) al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale și numărului de înregistrare al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale, atribuit de SFS)
11. Recepționarea (colectarea) plăților fiscale obligatorii, precum și a plăților nefiscale de către SFS și/sau primării, cu eliberarea documentelor de evidență strictă ale SFS
12. Prestarea serviciilor de către avocați
13. Activitatea notarială
14. Activitatea executorului judecătoresc
15. Activitatea de mediator
16. Asigurarea alimentației elevilor și personalului din instituțiile de învățământ primar și secundar general pe durata anului de studii. La sfârșitul gestiunii zilnice se întocmește documentul primar cu regim special – bonul de plată, care conține totalitatea operațiunilor economice efectuate
17. Comercializarea către populație a bunurilor și serviciilor de alimentație publică, inclusiv serviciile grupurilor sanitare mobile, în perioada desfășurării iarmaroacelor, expozițiilor, festivalurilor și diverselor măsuri cultural-sportive – în parcuri și străzi, precum și în alte locuri publice autorizate de autoritățile publice locale și/sau

²⁷ Anexă la Regulamentul cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar

centrale, cu informarea SFS. La sfârșitul gestiunii zilnice se întocmește documentul primar cu regim special – bonul de plată, care conține totalitatea operațiunilor economice efectuate
18. Încasarea taxelor de aderare, cotizațiilor/cotizațiilor de membru, cu eliberarea bonului de plată
19. Încasarea amenzii la locul constatării contravenției, cu eliberarea chitanței

Notă: Pentru genurile de activitate indicate la pct.12-15 se eliberează bonul de plată și/sau factura fiscală.

Tipuri de încălcări fiscale

Descrierea încălcării	Cadrul legal
Codul fiscal	
Împiedicarea activității SFS.	Art.253
Neutilizarea echipamentelor de casă și de control.	Art.254
Nerespectarea reglementărilor din domeniul transportului auto de călători. Neeliberarea biletelor de călătorie.	Art. 254 ¹
Neprezentarea informației despre sediu.	Art.255
Nerespectarea regulilor de evidență a contribuabililor.	Art.256
Încălcarea regulilor de ținere a evidenței contabile și a evidenței în scopuri fiscale.	Art.257
Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate.	Art.257 ¹
Încălcarea de către bănci (sucursale) și/sau societăți de plată și alți prestatori de servicii de plată a modului de decontare.	Art.259
Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale.	Art.260
Încălcarea modului de prezentare de către contribuabil a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute.	Art. 260 ¹
Încălcarea modului de prezentare de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației a datelor ce țin de efectuarea plăților salariale	Art. 260 ²
Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală.	Art.261
Lipsa „Timbrelor de acciz”.	Art.262
Nerespectarea regulilor de comercializare a țigaretelor cu filtru.	Art.262 ¹
Nerespectarea regulilor de executare silită a obligației fiscale.	Art.263
Ruperea sau deteriorarea sigiliului.	Art.263 ¹
Codul contravențional	
Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător.	Art.263
Achiziționarea, păstrarea, transportul spre comercializare și comercializarea ilegală a valorilor materiale.	Art.265
Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală.	Art.266
Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare și de desfacere a timbrelor de acciz și a mărcilor comerciale de stat.	Art.272
Încălcarea regulilor de comerț.	Art.273
Încălcarea regulilor de comerț în piață.	Art.274

Încălcarea legislației cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice.	Art.284
Încălcarea regulilor vamale.	Art.287
Împiedicarea activității în cadrul controlului ulterior.	Art.287 ¹
Încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate.	Art.288
Încălcarea regulilor privind operațiunile valutare.	Art.291
Încălcarea regulilor de efectuare a plăților în numerar.	Art.293
Încălcarea regulilor de exploatare a echipamentului de casă și de control.	Art.293 ¹
Încălcarea regulilor de organizare și de ținere a contabilității, de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare.	Art.295
Încălcarea drepturilor, intereselor și obligațiilor contribuabilului sau ale unui alt participant la raporturile fiscale.	Art.297
Încălcarea regulilor de producere, de evidență, de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidență și/sau de utilizare a hârtiei speciale cu semne de protecție și a simbolurilor de stat, destinate confecționării documentelor/blanchetelor de strictă evidență.	Art.299
Încălcarea termenului de restituire a taxei pe valoarea adăugată.	Art.311
Încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale.	Art.330 ²
Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale și de achitare a obligațiilor, precum și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale.	Art. 301 ¹
LEGEA nr.845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi	
Nerespectarea obligațiilor întreprinderii.	Art.7
Nerespectarea obligației privind instalarea terminalelor POS.	Art.7 ¹
Încălcarea activității de antreprenariat.	Art.10
LEGEA nr.1466 din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii mijloacelor bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacții economice externe	
Nerespectarea de către agenții economici a termenelor de încasare (repatriere) a mijloacelor bănești și a celor materiale.	Art.5

Tipul impozitului	Scutire de plată	Cote reduse
Impozitul pe venit	Ordinul IFPS nr.1080 din 10 octombrie 2012 cu privire la aprobarea Nomenclatorului codurilor aferente facilităților fiscale la impozitul pe venit.	-
	Organizațiile necomerciale conform art.52 din Codul fiscal.	-
TVA	Art.103 din Codul fiscal.	Art.96 din Codul fiscal lit.b).
	Art.4 din Legea pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal nr.1417-XIII din 17 decembrie 1997.	-
Accize	Art.124 din Codul fiscal. Art. 4 din Legea pentru punerea în aplicare a Titlului IV din Codul fiscal nr. 1054-XIV din 16 iunie 2000.	În condițiile anexelor la titlul IV din Codul fiscal.
Impozit pe bunuri imobiliare	Art.283, art.284 ale titlului VI din Codul fiscal.	-
Taxe locale	Art.295, art.296 ale titlului VII din Codul fiscal.	-
Taxele pentru resursele naturale	Art.306, 319, 324, 334 ale titlului VIII din Codul fiscal.	-
Taxele rutiere	Art. 338 (2), art.341 (5) ale titlului IX din Codul fiscal.	-
Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr.93 din 15 iulie 1998		Art. 16 din Lege.

Informația privind obligațiile fiscale ale persoanelor juridice a căror activitate de bază nu este obținerea profitului

Tipul persoanei juridice	Impozitul pe venit				TVA		Accize	
	Obține venituri în scopuri statutare		Obține venituri din activitatea de întreprinzător		Obține venituri din activitatea de întreprinzător (cu excepția veniturilor obținute în scopuri statutare)		Obține venituri din activitatea de întreprinzător (cu excepția veniturilor obținute în scopuri statutare)	
	Declararea	Achitarea ²⁸	Declararea	Achitarea	Achitarea	Declararea	Achitarea	Declararea
Organizația necomercială (asociația obștească)	Da <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.52)</i>	Da <i>(art.83)</i>	Da <i>(art.52)</i>	Da, cu obligația deținerii statutului de plătitor de TVA la respectarea art.112 din Codul fiscal <i>(art.115 din Codul fiscal, cu excepțiile prevăzute la art.103 din Codul fiscal)</i>		Da, cu obligația deținerii statutului de plătitor de accize la respectarea art.126 din Codul fiscal (art.123 din Codul fiscal, cu excepțiile prevăzute la art.124 din Codul fiscal)	Da, cu obligația deținerii statutului de plătitor de accize la respectarea art.126 din Codul fiscal <i>(art.127 din Codul fiscal, cu excepțiile prevăzute la art.124 din Codul fiscal)</i>
Cult religios (biserică)	Da <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.52)</i>	Da <i>(art.83)</i>	Da <i>(art.52)</i>				
Autoritatea publică	Nu <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.51)</i>	Nu <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.51)</i>				
Instituția publică	Nu <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.51)</i>	Nu <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.51)</i>				
Reprezentanța nerezidentului	Da <i>(art.76)</i>	Nu <i>(art.76)</i>	-	-				
Organizațiile statelor străine și organizațiile internaționale	Nu <i>(art.54)</i>	Nu <i>(art.54)</i>	-	-				
Sindicatul și patronatele	Da <i>(art.83)</i>	Nu <i>(art.53°)</i>	-	-				

²⁸ nu vor achita impozit pe venit dacă sunt respectate prevederile art. 52 alin. (2) din Codul fiscal, adică mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației și sunt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire.